

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΠΩΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

«**Ε**ίναι παντού, αλλά τώρα» («Everywhere but now») είναι ο ειδικός τίτλος της 4ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, που διοργανώνει το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης από το Σεπτέμβριο 2013 μέχρι και τον Ιανουάριο του 2014, με τη συμμετοχή και υποστήριξη της «Κίνησης των 5 Μουσείων Θεσσαλονίκης», του δήμου Θεσσαλονίκης και άλλων φορέων της πόλης και θα φιλοξενηθεί σε μουσεία, εκθεσιακούς χώρους και μνημεία. Η επικεφαλής επιμελήτρια της κεντρικής έκθεσης, Αντελίνα φον Φούρστενμπεργκ, ανεξάρτητη επιμελήτρια, παραγωγός ταινιών και πρόεδρος του ART for The World, στο πλαίσιο της επίσκεψής της στη Θεσσαλονίκη μιλάει στον «ΑτΚ» για το σκεπτικό της διοργάνωσης.

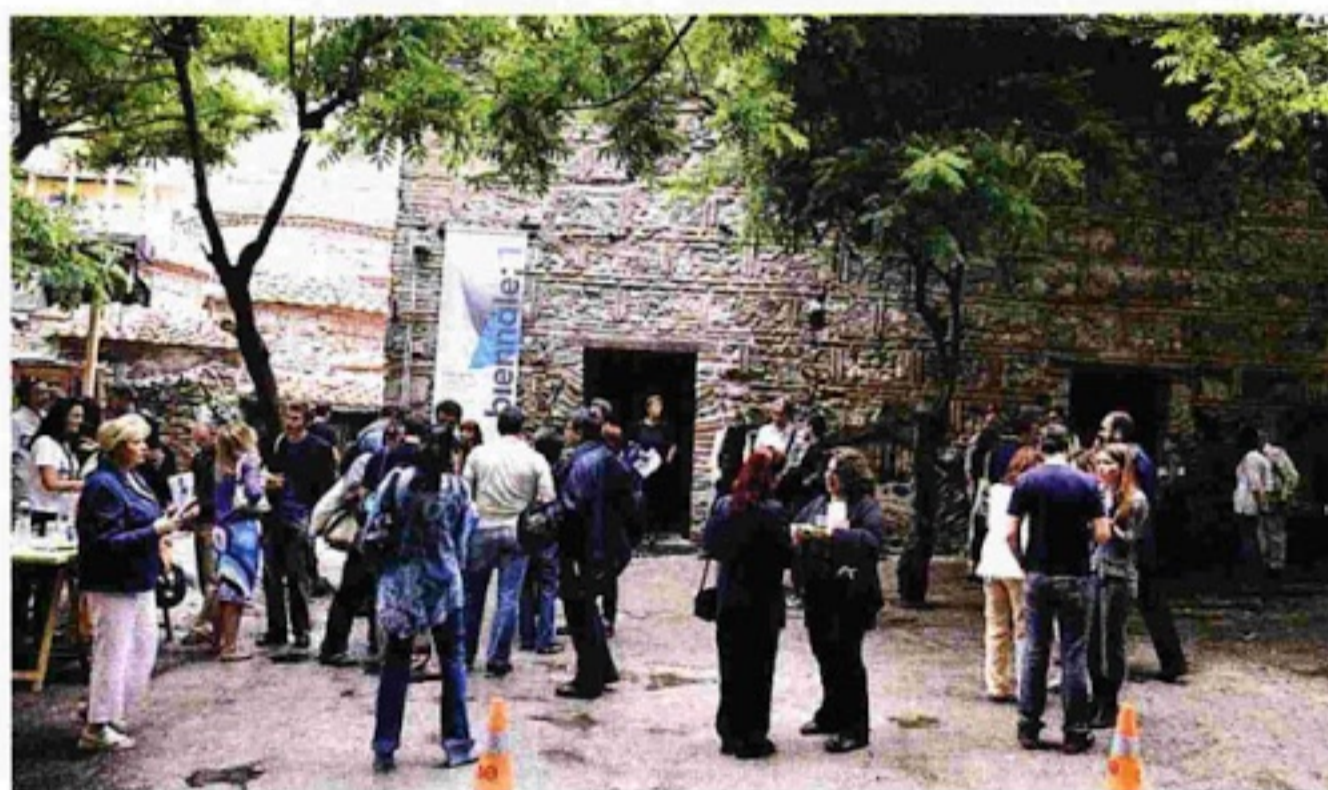
Η Αντελίνα φον Φούρστενμπεργκ -Ελβετή υπήκοος, αρμενικής καταγωγής, που γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη- πηγαίνει στην Ελλάδα εδώ και 30 χρόνια, αγαπά τους Σεφέρη και Καβάφη, ενώ αποκαλύπτει ότι και ο συγγραφέας Πέτρος Μάρκαρης «δίνει το παρών» μέσω του έργου ενός Τούρκου κινηματογραφιστή στην Μπιενάλε, ενώ και ο Τζακάρ Παναού θα συμμετάσχει με μικρού μήκους ταινίες. Η ίδια υπογραμμίζει ότι το ζητούμενο δεν είναι η προβολή των καλλιτεχνών, αλλά της ίδιας της πόλης και της χώρας, σε μια προσπάθεια ανατροπής της οποίας αρνητικής εικόνας μπορεί να υπάρχει για την Ελλάδα στο εξωτερικό. Η ίδια προσθέτει ότι η τέχνη δεν είναι για να δίνει λύσεις, αλλά το όχημα για να παρουσιάζουμε στο ευρύ κοινό παγκόσμια προβλήματα.

«**Πώς εξηγείτε τον τίτλο «Είναι παντού, αλλά τώρα», αλλά και τον προσανατολισμό της διοργάνωσης στη Μεσόγειο;**»  
 Έχουμε να κάνουμε με μια γεωγραφική Μπιενάλε, όπου όμως η αναφορά στη Μεσόγειο δεν έχει να κάνει με τα στενά γεωγραφικά όρια, όσο με το ευρύτερο πνεύμα της Μεσογείου. Ετσι, η Μπιενάλε δε θα έχει να κάνει αποκλειστικά με καλλιτέχνες της Μεσογείου, αφού θα έχουμε και καλλιτέχνες από την Κίνα, την Αφρική, τη Νότια Αμερική, την Τζαμάικα, την Ελβετία και τη Νότια Ευρώπη. Εξ ου και το πρώτο συνθετικό του τίτλου. Δεν υπάρχει αποκλειστική σύνδεση μ' ένα χώρο, αλλά αφορά το παντού, όπως αφορά και το τώρα. Μπορεί, λοιπόν, να είναι παντού, αλλά τώρα είναι στη Θεσσαλονίκη. Και η Θεσσαλονίκη είναι ο χώρος και ο χρόνος του τώρα. Επειτα, με το τώρα υποδηλώνεται και ένα μήνυμα επείγοντος. Δεν υπάρχει χρόνος για να ονειρευτείς, να συνεχίσεις τη δουλειά σου και να βιώνεις ανενόχλητα την καθημερινότητά του. Πρέπει να τα αλλάξεις και να προβείς σε δράση τώρα. Στην Μπιενάλε αυτή θα δώσουμε χώρο στο πώς οι καλλιτέχνες βλέπουν σήμερα τον κόσμο και τι μπορούν να προτείνουν. Αλλά προσέξτε, δεν είναι μια Μπιενάλε που δίνει μαθήματα, αλλά μια Μπιενάλε που στέλνει μηνύματα και θέτει ερωτήματα και απευθύνεται σ' όλους τους ανθρώπους, ακόμη και σε αυτούς που δεν είναι εξοικειωμένοι με την τέχνη.

**Ποιος πιστεύετε ότι πρέπει να είναι ο ρόλος μιας Μπιενάλε σήμερα;**  
 Σήμερα, πολλές χώρες, ακόμη και πολύ μικρές, διοργανώνουν Μπιενάλε. Στις Μπιενάλε το κοινό πρέπει να μπορεί να δει πράγματα που δε θα έβλεπε σε μια γκαλερί. Εμείς θέλουμε να δώσουμε μια συνολική εικόνα του έργου ενός καλλιτέχνη. Γι' αυτό ο καθένας θα έχει ένα δικό του χώρο, προκειμένου να προκύπτει μια γενική ιδέα - θεώρηση για τη δουλειά του. Δε θα υπάρχει ένας κεντρικός καλλιτέχνης και κάποιοι περιφερειακοί. Θα υπάρχουν επίσης γκρουπ και κολεκτίβες καλλιτεχνών. Θέλουμε ποιότητα γι' αυτούς που ξέρουν και ποικιλία για τους λιγότερο μυημένους.  
**Το γεγονός ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε οικονομική κρίση επηρέασε καθόλου το σκεπτικό και το σχεδιασμό σας;**  
 Δέχτηκα να κάνω την Μπιενάλε στη Θεσσαλονίκη, επειδή ακριβώς η χώρα είναι αντιμέτωπη με μια τόσο μεγάλη κρίση. Και νιώθω ότι είναι χρέος του καθενός να φωτίσει τα θετικά στοιχεία αυτής της χώρας και να τα προβάλλει στο εξωτερικό, ειδικά όταν υπερτονίζονται τα αρνητικά. Γι' αυτό και ελπίζουμε να έχουμε μεγάλη επιτυχία και να δώσουμε στο κοινό μια ακόμη οπτική. Ας μην ξεχνάμε ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα πολιτισμού και κουλτούρας και γλώσσας. Επειτα, βλέπω ότι στην πόλη υπάρχει πολύ καλή μαγιά, για μια τέτοια δράση. Ειδώς, δε θα το έκανα -δεν είχα ανάγκη να κάνω άλλη μια Μπιενάλε- έχω άλλα πράγματα που αυτήν την περίοδο παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για μένα. Όμως, ήθελα και θέλουμε όλοι οι διοργανωτές να περάσουμε το μήνυμα

## «Στόχος μας να προβάλλουμε την Ελλάδα»

Η επικεφαλής επιμελήτρια της 4ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, Αντελίνα φον Φούρστενμπεργκ, μιλάει στον «ΑτΚ»



Εγκαίνια προηγούμενης Μπιενάλε στη Θεσσαλονίκη

με επιστημονικό τρόπο, όπως ένας κοινωνιολόγος ή ένας οικονομολόγος. Θα την κάνουν μέσα από μια προσωπική οπτική, διαμορφωμένη από τις ρίζες, το παρελθόν και τις εμπειρίες τους. Και αυτό μπορεί να μην είναι μια επιστημονική διαδικασία, αλλά είναι συνεπές προς τη δική τους δουλειά, η οποία αποτελεί μια παγκόσμια κατανοητή γλώσσα. Η τέχνη που μπορεί να είναι τόσο δημοφιλής, πρέπει να μπορεί να ταξιδέψει και να προωθή ιδέες και προβλήματα. Το ίδιο προσπαθώ να κάνω μέσα από την ενασχόλησή μου και με τον ΟΗΕ και την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο ρόλος της τέχνης έχει να κάνει με το να αναδεικνύει μια θετική πλευρά, να προσφέρει ενέργεια, να θεραπεύει, να κάνει προτάσεις, να υποδεικνύει. Βέβαια, αυτό πρέπει να γίνεται με διάρκεια, να υπάρχουν συνεχή βήματα, όχι μια φορά και μετά να σταματάμε.

της Ελλάδας προς τα έξω, να βγει η Θεσσαλονίκη έξω από τα όρια. Στόχος μας δεν είναι να προβάλλουμε τους καλλιτέχνες, αλλά τη χώρα και την πόλη, την υπεροχή της Ελλάδας.

**Στο πλαίσιο αυτό ποιος μπορεί να είναι ο ρόλος της τέχνης απέναντι σε παγκόσμια προβλήματα;**

Κοιτάτε, ο ρόλος της τέχνης δεν είναι να κάνει αλλαγές, αλλά να βοηθήσει να επικοινωνηθούν τα προβλήματα. Για παράδειγμα, με το «Art For The World» κάναμε μια εκδήλωση σε μια πόλη του Μεξικού όπου δεν είχαν καλά καλά νερό. Χρησιμοποιήσαμε, λοιπόν, τους δημοσιογράφους που ήρθαν για να καλύψουν την εικαστική δράση προκειμένου να μεταφέρουν και τα προβλήματα της κοινωνίας. Οι καλλιτέχνες, την οποία αναφορά σε προβλήματα και σύγχρονα θέματα, δε θα την κάνουν

Η επικεφαλής επιμελήτρια της 4ης Μπιενάλε, Αντελίνα φον Φούρστενμπεργκ

